
Lista 13: Twierdzenia całkowe
Analiza i Topologia, semestr zimowy 2018/2019

---

1. Obliczyć poniższe granice, powołując się na odpowiednie twierdzenia graniczne dla całki

$$(i) \lim_{n \rightarrow \infty} \int_1^{\infty} \frac{\sin nx}{x^2 + nx} d\lambda(x) \quad (ii) \lim_{n \rightarrow \infty} \int_0^1 \frac{2n^3x + 5n + 4}{n^3x + 2n} d\lambda(x), \quad (iii) \lim_{n \rightarrow \infty} \frac{1}{n} \int_1^{+\infty} \frac{1}{x^2 \ln(1 + \frac{x}{n})} d\lambda(x).$$

2. Wykazać, że

$$\int_{\mathbb{R}} \lim_{n \rightarrow \infty} \mathbf{1}_{[n, n+1]} d\lambda < \lim_{n \rightarrow \infty} \int_{\mathbb{R}} \mathbf{1}_{[n, n+1]} d\lambda,$$

gdzie $\mathbf{1}_A$ oznacza funkcję charakterystyczną zbioru A . Wyjaśnić, dlaczego fakt ten nie stoi w sprzeczności ani z twierdzeniem Lebesgue'a o zbieżności monotonicznej ani z twierdzeniem Lebesgue'a o zbieżności zmaoryzowanej.

3. Rozważając przestrzeń $X = \mathbb{N}$, $\mathcal{A} = \mathcal{P}(\mathbb{N})$, $\nu =$ miara licząca na $\mathbb{N}$ i funkcje $f_n(k) = \frac{1}{n} \mathbf{1}_{\{1, 2, \dots, n\}}(k)$, sprawdzić, że założenie o ograniczoności w twierdzeniu Lebesgue'a o zbieżności ograniczonej jest istotne.

4. Wykazać "lemat Fatou dla funkcji dowolnego znaku": Niech $(X, \mathcal{A}, \mu)$ będzie przestrzenią $f_n : X \rightarrow \mathbb{R}$, $n \in \mathbb{N}$, będą funkcjami $\mathcal{A}$ -mierzalnymi. Jeśli istnieje $g \geq 0$ $\mathcal{A}$ -mierzalna, μ -całkowalna i taka, że $|f_n(x)| \leq g(x)$ dla każdego $x \in X$, to

$$\int_X \liminf f_n d\mu \leq \liminf \int_X f_n d\mu.$$

Wskazówka: Patrz dowód twierdzenia Lebesgue'a z wykładu.

5. Zauważyć, że lemat Fatou nie jest w ogólności prawdziwy bez założenia nieujemności funkcji.

6. (Twierdzenie Lebesgue'a w wersji dla szeregów) Niech $(f_n)_n$ będzie takim ciągiem funkcji całkowalnych, że $\sum_{n=1}^{\infty} \int |f_n| d\mu < \infty$. Udowodnić, że szereg $\sum_n f_n$ jest zbieżny prawie wszędzie i

$$\int_X \sum_{n=1}^{\infty} f_n d\mu = \sum_{n=1}^{\infty} \int_X f_n d\mu.$$

7. Obliczyć całkę $\int_{\mathbb{R}} f d\lambda$, jeśli $f = \sum_{n=1}^{\infty} (-3)^n \mathbf{1}_{A_n}$, $A_n = (n, n + \frac{1}{9^n})$.

8. Uzasadnić, że $\mathcal{P}(\mathbb{N}) \otimes \mathcal{P}(\mathbb{N}) = \mathcal{P}(\mathbb{N} \times \mathbb{N})$ oraz wykazać, że miara produktowa dwóch miar liczących na $\mathbb{N}$ jest miarą liczącą na $\mathbb{N}^2$.

9. Rozpatrujemy przestrzeń $\mathbb{R} \times \mathbb{N}$ z σ -ciałem $\mathcal{B}(\mathbb{R}) \otimes \mathcal{P}(\mathbb{N})$; λ oznacza 1-wymiarową miarę Lebesgue'a na $\mathbb{R}$, ν - miarę liczącą na $\mathbb{N}$, δ_a - miarę Diraca w a (na $\mathbb{R}$ lub $\mathbb{N}$). Sprawdzić, czy:

(a) $\delta_a \otimes \delta_b = \delta_{(a,b)}$,

(b) $\delta_a \otimes \nu(A) = |A_a|$, gdzie $|A_a|$ oznacza licznosc x -przekroju zbioru A w punkcie a .

(c) $\lambda \otimes \lambda(\{(x, y) \in \mathbb{R}^2 : x - 2y \in \mathbb{Q}\}) = 1$,

(d) $\lambda \otimes \nu(\{(x, m) \in \mathbb{R} \times \mathbb{N} : x \leq m\}) = \infty$.

10. Niech $X = Y = [0, 1]$, λ oznacza miare Lebesgue'a na X , ν oznacza miare liczaca na Y . Definiujemy funkcje

$$f(x) = \begin{cases} 1, & x = y \\ 0, & x \neq y \end{cases}.$$

Sprawdzic, ze f jest funkcja mierzalna oraz ze calki iterowane $\int_X \int_Y f(x, y) d\nu(y) d\mu(x)$ i $\int_Y \int_X f(x, y) d\mu(x) d\nu(y)$ nie sa sobie rowne. Dlaczego?

11. Korzystajac z twierdzenia Tonellego, obliczyc calke

$$\int_A \frac{1}{(2-x)(y+1)} d\lambda_2(x, y),$$

gdzie $A = \{(x, y) : x \geq 0, y \geq 0, x + y \leq 1\}$.